

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

ISSN 0235—0300

ESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIDIUMI SEADLUS
 514 Eesti NSV Kunstnike Liidu liikmetele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Kaasaegse vilaka tööga Eesti NSV kunstis on saavutatud eesti nõukogude kunsti arendamiseks ja rahva kultuurilise vaimse rikkuse suurendamiseks olulisi saavutusi. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi Seadlus

**ESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
 ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
 TEATAJA**

16. oktoober 1987

Nr. 36 (813)

22. aastakäik

SISUKORD

I

514. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Eesti NSV Kunstnike Liidu liikmetele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta.
515. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus rahvamuusikaansambli «Kurekell» ja puhkpilliorkestri «Pärnu» autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
516. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus teaduslik-tehniliste ühingute aktivistidele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta.
517. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. E.-V. Asi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
518. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. O. Tamme autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

519. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus planeerimise ümberkorraldamise ja ENSV Plaanikomitee osatähtsuse suurendamise kohta uutes majandamistingimustes.

III

Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjonis.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

514 Eesti NSV Kunstnike Liidu liikmetele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Kauaaegse viljaka töö ja teenete eest eesti nõukogude kunsti arendamisel anda Eesti NSV aunimetused järgmistele Eesti NSV Kunstnike Liidu liikmetele:

Eesti NSV rahvakunstnik

G a n s, Taevo Herbert-Adolfi p. — sisekujundaja, Eesti NSV teeneline kunstnik.

Eesti NSV teeneline kunstitegelane

R a u d v e e, Silvia Jaani t. — klaasikunstnik.

R e i n h o l m, Vilma Valtri t. — Eesti NSV Kunstnike Liidu loomingualseksiooni juhataja.

Eesti NSV teeneline kunstnik

K i t s - M ä g i, Linda Jaani t. — maalija.

M e t s, Rein Jüri p. — metallikunstnik.

P a l m, Hille Hermann-Feliksi t. — skulptor.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. RÜÜTEL**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 14. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

515 Rahvamuusikaansambli «Kurekell» ja puhkpilliorkestri «Pärnu» autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Viljaka loomingualse tegevuse ja aktiivse osavõtu eest Suure Oktoobri 70. aastapäevale pühendatud Eesti NSV päevadest NSV Liidu Rahvamajandussaavutuste Näitusel autasustada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga järgmisi kollektiive:

Eesti NSV nädiskollektiiv, Tallinna Ehitajate Klubi rahvamuusikaansambel «Kurekell»,

Pärnu kultuuri- ja puhkepargi puhkpilliorkester «Pärnu».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. RÜÜTEL**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 14. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

516 Teaduslik-tehniliste ühingute aktivistidele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Suure panuse eest teaduse ja tehnika progressi kiirendamiseks, teadus-saavutuste juurutamiseks ja propageerimisse anda Eesti NSV aunimetused järgmistele teaduslik-tehniliste ühingute aktivistidele:

Eesti NSV teeneline teadlane

R a j a l o, Guido Juhani p. — Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keemia Instituudi laboratooriumijuhataja.

Eesti NSV teeneline insener

K a s e o r g, Peeter Aleksandri p. — Pärnu Piimatoodete Kombinaadi peainsener.

T r u t, Moisei Bentsioni p. — Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee Teaduslik-Tehnilise Progressi Valitsuse juhataja.

Eesti NSV teeneline konstruktor

V e l b r i, Peep Edgari p. — Autotranspordi Konstrueerimise ja Tehnoloogia Büroo direktor.

Eesti NSV teeneline põllumajandustöötaja

S u k a m ä g i, Armand Rudolphi p. — Eesti Põllumajanduse Akadeemia teadusprorektor.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. RÜUTEL**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 15. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

517 Sm. E.-V. Asi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka pedagoogilise ja loomingulise töö eest ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi ruumi- ja mööblikujunduse kateedri professori kohusetäitjat, Eesti NSV teenelist arhitekti Ergav-Vello Karli p. **A s i t** Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. RÜUTEL**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 16. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

518 Sm. O. Tamme autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Teenete eest tervishoiu edendamisel ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autastada Eesti NSV tervishoiuministri esimest asetäitjat, riiklikku peasanitaararsti, Eesti NSV teenelist arsti Oku Maksi p. Tamme Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 16. oktoobril 1987.

II

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE
JA EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS**519** Planeerimise ümberkorraldamise ja ENSV Plaanikomitee osatähtsuse suurendamise kohta uutes majandamistingimustes

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. juuli 1987. a. määruses nr. 816 on märgitud, et majanduse kui ühtse rahvamajanduskompleksi plaanipärane juhtimine on sotsialismi tähtis saavutus ja eelis, partei majanduspoliitika elluviimise peamine vahend. Sellega on lahutamatu seotud kõik saavutused nõukogude majanduse, teaduse ja kultuuri arendamisel ning rahva elujärje tõstmisel.

NLKP Keskkomitee 1987. a. juunipleenum töötas rahvamajanduse nüüdisarengu põhjaliku analüüsi alusel välja majanduse juhtimise radikaalse reformi programmi. Pleenum määras selle elluviimise tähtsaima orgaanilise koostisosana kindlaks planeerimise kogu süsteemi põhjaliku ümberkorraldamise.

Väljakujunenud planeerimissüsteem ei vasta uutele nõuetele ning on sattunud vastuollu rahvamajanduse nüüdisarengu ülesannete ja tingimustega. See on hakanud pidurdama üleminekut juhtimise majandusmeetoditele ja kiirendusmehhanismi loomist, mis peab tagama rahvamajanduse arengu peamise kvalitatiivsete tegurite arvel. Planeerimisalases töös ja NSVL Plaanikomitee tegevuses on ilmnenud olulisi puudusi, laialdaselt on levinud plaanimajandusega kokkusobimatud nähtused. On nõrgenenud plaanide väljatöötamise teaduslikud alused ja tugevnenud subjektivistlik lähenemine suurte rahvamajanduslike probleemide lahendamisele. On hakatud rikkuma planeerimise põhiprintsiipi — arengu tasakaalustatust ja proportsionaalsust, on tekkinud suured disproportsioonid riigi tuludes ja kuludes ning raharingluses.

On nõrgenenud plaanidistsipliin, plaanide korrigeerimine on omandanud massilise iseloomu. Laialdaselt on levinud arvukate määruste vastuvõtmine, mis näevad ette üksikute harukondlike ja regionaalsete küsimuste lahendamise majanduse reaalseid võimalusi arvestamata. Kõik see on nõrgendanud plaani mobiliseerivat osa ja mõju meie maal toimuvatele majandusprotsessidele ning tugevdanud negatiivseid tendentse rahvamajanduses.

NSVL Plaanikomitee on hakanud liigselt tsentraliseerima planeerimist, asendama NSV Liidu ministeeriume ja keskasutusi ning liiduvabariikide ministrite nõukogusid, võtma endale üksikute operatiivküsimuste lahendamist ning täitma dispetšeri funktsioone. Tema jõupingutused olid koondatud peamiselt aastaplaanide koostamisele viie aasta plaanide põhjalikuma läbitöötamise ja strateegiliste ülesannete lahendamise kahjuks. Majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanid rajanesid nõrgalt teaduse ja tehnika progressi väljapaistvatel saavutustel ning ei taganud teadusmahukate tootmisalade ennakarengut ja rahvamajanduse kiiremat tehnilist rekonstrueerimist. Küllalt visalt ei viidud ellu ressursside kokkuhoiu kurssi.

Planeerimistöo praktikas oli juurdunud sotsiaalsfääri arengu ilmne alahindamine. Selleks nähti ressursse üldjuhul ette nn. jääkmeetodil. Tootmisalase ja sotsiaalse arengu protsesse ei liidetud plaanides ühte. Tootlike jõudude arengus hakkasid ilmne suured puudused, rikuti mõningate piirkondade kompleksse arendamise põhimõtet, mis oli suures osas tingitud territoriaalplaneerimise madalast tasemest.

Suuri puudusi esines välismajandustegevuse planeerimises. Aastaid jäi praktiliselt muutumatuks ekspordi ja impordi struktuur, mis isegi halvenes.

Tunduvalt on nõrgenenud NSVL Plaanikomitee organiseeriv osa majandusmehhanismi täiustamises. Tema lähenemisviisis planeerimisele domineerisid sellised meetodid, mis piirasid töökollektiivide initsiatiivi, vähendasid nende vastutuse heade tulemuste saavutamise eest ning lõppkokkuvõttes suunasid majanduse ekstensiivarengu teele. Planeerimises ei rakendatud küllaldaselt nüüdisaegseid majandusmatemaatilisi meetodeid ega arvutustehnikat. Vähenes nõudlikkus plaaniorganite kaadri valiku, paigutuse ja professionaalse taseme suhtes.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu on seisukohal, et NLKP XXVII kongressil heakskiidetud kursi elluviimine, mis näeb ette meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise, nõuab planeerimise põhjalikku ümberkorraldamist, puuduste resoluutset kõrvaldamist ning plaaniorganite, eelkõige NSVL Plaanikomitee osatähtsuse ja vastutuse suurendamist. Lähtudes NLKP Keskkomitee 1987. a. juunipleenumi põhimõttelistest suunistest tervikliku, efektiivse ja paindliku juhtimissüsteemi loomise kohta, on tarvis tõelise demokraatliku tsentralismi põhimõtete loova rakendamise alusel radikaalselt muuta planeerimise juhtimise vorme ja meetodeid ning viia need vastavusse NSV Liidu seadusega «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta».

Enamik nimetatud puudustest oli omane ka ENSV Plaanikomitee tegevusele.

Tuleb tõsta plaani kvaliteeti, suurendada selle organiseerivat osa ja autoriteeti ning tunduvalt parandada plaaniorganite töö sisu ja tööstiili.

Vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. juuli 1987. a. määrusele nr. 816 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. EKP linna- ja rajoonikomiteedel, Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. juuli 1987. a. määrusega nr. 816:

1) on suurendamaks plaani mõju rahvamajanduse arengule peetud vajalikuks põhjalikult muuta riiklike plaanide väljatöötamise süsteemi, suurendada tsentraliseeritud planeerimise efektiivsust, resoluutselt laiendada ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide majanduslikku iseseisvust vastavalt täieliku isemajandamise, enesefinantseerimise ja juhtimise ulatusliku demokratiseerimise põhimõttel töötamise uutele tingimustele, et töökollektiividest saaksid tegelikkuses selliste plaanide aktiivsed loojad, milles on orgaaniliselt ühendatud riigi ja ettevõtte kui sotsialistlike kaubatootjate huvid ning iga töötaja isiklikud huvid.

On tehtud ülesandeks tagada planeerimise teadusliku taseme tunduv tõus rahvamajanduses toimuvate protsesside süvaanalüüsi ning sotsialismi objektiivsete majandusseaduste nõuete ja NLKP programmsuuniste arvestamise alusel. Laiendada planeerimishorizonti, taotleda plaanide koostamisel tihedat vastastikust seost kõigil juhtimistasanditel ning plaaninäitajate täpset orienteerimist ühiskondliku tootmise heade lõpptulemuste saavutamisele, rahvamajanduse ja elanike kasvavate vajaduste kõige täielikumale rahuldamisele.

Perspektiiv- ja jooksva planeerimise optimaalse ühitamise, selle katkematuse ja järjepidevuse eesmärgil on otsustatud minna üle plaanisüsteemi väljatöötamisele, mis hõlmaks NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuunad 15 aastaks ning NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riikliku viie aasta plaani (ülesannete aastajaotusega);

2) on kehtestatud, et partei majandusstrateegia järjekindlaks elluviimiseks plaanides ning selle realiseerimise printsiipiaalsete viiside ja vahendite kindlaksmääramiseks on ette nähtud töötada rahvamajanduse perspektiivide majanduslik-poliitilise lähteplatvormina välja NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu kontseptsioon 15 aastaks.

Kontseptsioon peab sisaldama majanduse prioriteetide ja arengu eesmärkide kogumi, määrama kindlaks struktuuri- ja investeerimispoliitika ning teaduse ja tehnika progressi suunad, sotsiaalse arengu rajajooned ning meie maa haridus- ja kultuuripotentsiaali tõstmise ja kaitsevõime alalhoidmise ülesanded.

NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu kontseptsiooni projekt peab rajanema NSV Liidu teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammil, VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammil, harukondadevahelise iseloomuga riiklikel teaduslik-tehnilistel sihtprogrammidel, pikaajalistel rahvamajandusprogrammidel, NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste, liiduvabariikide ja UAÜKN-i sotsiaal-ma-

janduslikel, teaduslik-tehnilistel ja regionaalsetel lahenditel ning teadus-uuringutel ja demograafilistel prognoosidel.

NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu kontseptsiooni projekti töötab välja NSVL Plaanikomitee koos NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee ning NSVL Teaduste Akadeemiaga, kaasates juhtivaid teadusliku uurimise keskusi, väljapaistvaid teadlasi ja spetsialiste. Kontseptsiooni ettevalmistamisest võtavad aktiivselt osa rahvamajanduskomplekse juhtivad NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatised organid.

Kontseptsiooni projekt esitatakse NLKP Keskkomiteele ja NSV Liidu Ministrite Nõukogule läbivaatamiseks hiljemalt kaks aastat enne järjekordse viisaastaku algust.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt heakskiidetud kontseptsioon on teaduslikult põhjendatud programmiks NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuundade projekti ettevalmistamisel. Iga viie aasta järel täpsustatakse, viimistletakse ja pikendatakse kontseptsiooni järjekordseks viisaastakuks, arvestades rahvamajanduses toimuvaid protsesse ja meie maa ette kerkivaid uusi ülesandeid;

3) on kehtestatud, et NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuunad peavad materialiseeruma partei majandusstrateegia konkreetsetes arvudes ja ülesannetes ning määrama 15 aastaks kindlaks ühiskondliku tootmise tempo, proportsioonid ja struktuuri, selle intensiivistamise viisid, rahvamajanduskomplekside, eriharude ja regioonide arengu, teaduse ja tehnika prioriteetsed suunad ning sotsiaalsete ülesannete lahendused.

On tehtud ülesandeks töötada põhisuunad välja viisaastakute kaupa ning näha eelolevaks viisaastakuks ette rahvamajanduskomplekside, eriharude ja liiduvabariikide arengu aastajaotusega aadressnäitajad.

NSVL Plaanikomitee töötab põhisuundade projekti välja majanduse keskorgaite, NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste, liiduvabariikide ministrite nõukogude ja ÜAÜKN-i osavõtul ning esitab selle NSV Liidu Ministrite Nõukogule poolteist aastat enne järjekordse viisaastaku algust. Projekti ettevalmistamisel teeb NSVL Plaanikomitee tihedat koostööd rahvamajanduskomplekse juhtivate NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organitega ning kaasab sellele tööle juhtivaid koondisi, ettevõtteid, projekterimis- ja teadusliku uurimise organisatsioone.

Kehtestatud korras heakskiidetud põhisuundade projekt antakse üldrahvalikuks arutamiseks ning see on lähtebaasiks järjekordse viie aasta plaani väljatöötamisel;

4) on kehtestatud, et majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklik viie aasta plaan on põhisuundades ettenähtud eesmärkide ja ülesannete realiseerimise ning ministriumide, keskasutuste, liiduvabariikide, kohalike organite, ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide kogu majandustegevuse organiseerimise peamiseks vormiks. Selles määratakse kindlaks rahvamajanduse tähtsamad näitajad, proportsioonid ja efektiivsus.

On ette nähtud põhjalikult ümber korraldada viie aasta plaanide väljatöötamise korralduse põhimõtted ja nendes kinnitatavate näitajate koostis, pidades silmas tugevdada nende ku'utustevastast iseloomu. Suurendada NSVL Plaanikomitee, rahvamajanduskomplekse juhtivate NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organite, majanduse keskorganite, NSV Liidu mi-

nisteeriumide ja keskasutuste, liiduvabariikide ministrite nõukogude, kohalike organite ning ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide vastutust viie aasta plaanide väljatöötamise kvaliteedi, nende tasakaalustatuse ja näitajate põhjendatud aastajaotuse eest;

5) on töökollektiivide loomeinitsiatiivi arenguks vajalike tingimuste loomiseks ning nende võimaste ja reservide maksimaalseks ärakasutamiseks tootmise ja selle efektiivsuse suurendamise eesmärgil tehtud ülesandeks tagada riikliku viie aasta plaani koostamise demokraatlike põhimõtete laiendamine. Selleks tuleb tunduvalt suurendada põhilüli osatähtsust kogu planeerimissüsteemis, rangelt juhindudes NSV Liidu seaduse «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta» sättest, mis näeb ette, et ettevõtted (koondised) töötavad välja ja kinnitavad oma viie aasta plaanid iseseisvalt.

NSVL Plaanikomiteele on tehtud ülesandeks töötada vastavalt NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuundade heakskiidetud projektile välja ning teha hiljemalt üks aasta enne järjekordse viisaastaku algust NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele teatavaks viie aasta plaani koostamise aluseks olevad planeerimise lähteandmed: kontrollarvud, riiklikud tellimused, stabiilsed majandusnormatiivid ja limiidid.

Seejuures tuleb lähtuda sellest, et:

kontrollarvud kajastavad ühiskondlikke vajadusi ettevõtte poolt valmistatava toodangu järele ja tootmise efektiivsuse minimaalset taset. Neil ei ole direktiivset iseloomu, need ei tarvitse kammitseda töökollektiivi plaani väljatöötamisel ning peavad jätma talle avarad võimalused otsuste tegemiseks ja partnerite valikuks majanduslepingute sõlmimisel. Kontrollarvud sisaldavad toodangu valmistamise (tööde tegemise, teenuste osutamise) näitaja rahalises väljenduses (arvestuslikult) lepingute sõlmimiseks, kasumi (tulu), valuutatulemi, teaduse ja tehnika progressi tähtsamad üldnäitajad ning sotsiaalsfääri arengut iseloomustavad näitajad. Uue majandusmehhanismi evitamise ning täielikule isemajandamisele, isetasuvusele ja enesefinantseerimisele ülemineku lõpuleviimise ajal võib kontrollarvude hulka võtta ka tööviljakuse ja toodangu materjalimahukuse näitajaid. Tellimuste ja lepingute täitmine on ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide tegevuse hindamise ning töökollektiivide materiaalse stimuleerimise peamine kriteerium;

riiklikud tellimused tagavad ühiskonna esmajärguliste vajaduste rahuldamise ning need antakse ettevõtetele tootmisvõimsuste ja sotsiaalsfääri objektide käikuandmiseks riiklike tsentraliseeritud kapitaalmahutustega, samuti mõnd liiki toodangu hankimiseks, mida on vaja eelkõige üldriiklike sotsiaalsete ülesannete lahendamiseks, teaduslik-tehniliste programmide täitmiseks, meie maa kaitsevõime tugevdamiseks ja majandusliku sõltumatus tagamiseks ning põllumajandussaaduste hankimiseks. Riiklikud tellimused annab ettevõttele kõrgemalasev organ ja neid võib jaotada konkursi alusel; nende tellimuste plaanivõtmine on kohustuslik. Riiklike tellimuste andmisel tuleb ette näha täitja ja tellija mõlemapoolne vastutus.

On kehtestatud, et riiklikud tellimused tööstustarbekaupade tootmiseks kehtestatakse üldjuhul nende kaupade mõningate liikide (gruppide) osas, millel on eriline sotsiaalne tähtsus.

Vastavalt turu küllastamisele ja uue majandusmehhanismi efektiivsuse suurendamisele on ette nähtud vähendada riiklike tellimuste koostist ja mahtu ning minna üle korrale, mille kohaselt ettevõtted planeerivad iseisvalt toodangu üha suurema osa valmistamist tarbijatega peetavate majanduslike otsesidemete ning tarbekaupade hulgilaatade tulemuste põhjal;

pikaajalised majandusnormatiivid on stabiilsed kogu viisaastaku keskel ja tagavad üldriiklike huvide tiheda seostamise ettevõtete isemajandamishuvidega. Majandusnormatiivid määravad kindlaks suhted eelarvega, töötasustamisfondi ja majandusliku stimuleerimise fondide moodustamise ja ettevõtete majandustegevuse muud küljed ning need kehtestatakse piirkondlikke iseärasusi arvestades.

Majandusnormatiivid peavad looma ettevõtete tegevuseks sellised majanduslikud tingimused, mille puhul neil oleks tulus otsida võimalusi nõudluse kõige efektiivsemaks rahuldamiseks, tootmise kasvuks ja toodangu kvaliteedi tõstmiseks, täita riiklike tellimusi, saavutada kontrollarvud ning aktiivselt juurutada teaduse ja tehnika progressi.

Uue majandusmehhanismiga kokkusobimatuks peetakse katseid kehtestada majandusnormatiive lähtebaasi alusel, killustada neid aastate ja kuluartiklite järgi ning asendada majandusnormatiive mahuliste ülesannetega.

Kõrgemalseisvad organid kinnitavad ettevõtetele (koondistele) ja organisatsioonidele majandusnormatiivid varakult enne viie aasta plaani väljatöötamise algust;

limiitides nähakse ette nende riiklike tsentraliseeritud kapitaalvahutuste ülemmäär, mida tehakse harukondadevaheliste tootmisalade arendamiseks, uute objektide ehitamiseks ja eriti tähtsate ülesannete lahendamiseks vastavalt riiklikku plaani võetud ettevõtete ja objektide, ehitus-, montaaži- ja töövõtutööde mahtude ning tootmise ja ehituse vajaduste rahuldamiseks tsentraliseeritud korras jaotatavate materiaalsete ressurside lootelule. Vastavalt hulgikaubanduse arengule aheneb materiaalsete ressursside tsentraliseeritud jaotamise süsteem.

Ettevõtetele kehtestatavate kontrollarvude, pikaajaliste majandusnormatiivide ja limiitide loetelu kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu. Kõrgemalseisval organil ei ole õigust teha ettevõtetele teatavaks kontrollarve, pikaajalisi majandusnormatiive ja limiite, mida ei ole kinnitatud loetelus ette nähtud.

Riikliku tellimuse koostise määrab kindlaks NSVL Plaanikomitee, NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste riiklike tellimuste koostise määravad kindlaks nemad ise koos NSVL Plaanikomiteega. Vabariiklikele ministriumidele ja keskasutustele alluvate ettevõtete ning tarbekaupade ja tasuliste teenuste osas (välja arvatud NSVL Plaanikomitee ning NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste riiklikud tellimused) kinnitab riikliku tellimuse koostise liiduvabariigi ministrite nõukogu.

On ette nähtud, et plaanide koostamiseks vajalikud lähteandmed peavad olema omavahel rangelt seostatud. Ettevõtted (koondised) sõlmivad

lähteandmete ning tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organite otsetellimuste alusel majanduslepingud, koostavad ja kinnitavad viie aasta plaanid ning esitavad need kõrgemalseisvatele organitele harukondlike ja territoriaalsete viie aasta plaanide väljatöötamiseks.

On kehtestatud, et NSVL Plaanikomitee valmistab NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul ette NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riikliku viie aasta plaani (aastajaotusega) projekti, mis on tasakaalustatud kõigi osade ja näitajate lõikes, teeb sel alal koostööd rahvamajanduskomplekse juhtivate NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organitega ning esitab plaaniprojekti NSV Liidu Ministrite Nõukogule hiljemalt 5 kuud enne järjekordse viisaastaku algust;

6) NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu on seisukohal, et tingimustes, kus suureneb ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide osatähtsus ja vastutus viie aasta plaani väljatöötamisel, ning tagamaks töökollektiivide edukas töö plaani täitmisel on tarvis viia aastaplaanide koostamise praktika vastavusse uue majandusmehhanismiga ning viie aasta plaani stabiilsuse printsiibiga.

Sellega seoses on peetud otstarbekaks loobuda alates kolmeteistkümnendast viisaastakust väljakujunenud praktikast, mille kohaselt NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike aastaplaanide iga-aastane väljatöötamine ja kinnitamine kujutab endast iseseisvat planeerimisvormi, pidades silmas, et aastaplaane ei töötata välja igakord uuesti, vaid need rajanevad täieliku viisaastaku vastava aasta näitajatel.

On kehtestatud, et hinnang viie aasta plaani täitmisele majanduse juhtimise kõigil tasanditel antakse järgsummas viisaastaku algusest;

7) on tehtud ülesandeks laiendada avalikustamist planeerimiskorralduse kogu süsteemis ning praktiseerida NSV Liidu, vabariigi, krai, oblasti, linna ja rajooni huve puudutavate sotsiaalse ja majandusliku arengu tähtsamate küsimuste ulatuslikku arutamist. Peetakse vajalikuks anda üldrahvalikule arutamisele ulatuslikud teaduslik-tehnilised, sotsiaalsed ja ökoloogilised probleemid, mille lahendamiseks on tarvis suuri rahvamajanduslikke ressursse.

On ette nähtud põhjalikult parandada elanike informeerimist plaanide väljatöötamisest ja täitmisest ning tagada plaanide laialdane arutamine töökollektiivides, partei-, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonides, et täielikumalt arvestada nendes ühiskondlikku arvamust, juhindudes vääramatust tõsiasi, et plaanide edukas elluviimine on reaalne üksnes juhul, kui kõik töötajad käsitavad neid konkreetse tegevusprogrammina;

8) on tehtud ülesandeks põhjalikult revideerida teaduse ja tehnika arengu plaanide sisu ja koostist kõigil juhtimistasanditel. Seejuures lähendada järgmisest:

keskendada rahvamajanduse planeerimise ühiskondlikku tootmist revolutsioneerivate teaduse ja tehnika progressi peasuundade realiseerimisele, harukondadevahelise iseloomuga riiklike teaduslik-tehniliste sihtprogrammide ja VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi täitmisele ning harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside arendamisele;

suunata harukondlikku planeerimist perspektiivse tehnikapoliitika teostamisele, printsiipiaalselt uute toodanguliikide väljalaskele ning igas eriharus teaduse ja tehnika uusimate saavutuste ning progressiivsete tehnoloogiate ulatusliku rakendamise tagamisele;

alutuda planeerimine ettevõtetes ja koondistes tootmise tehnilise taseme süstemaatilise tõstmise, toodangu uuendamise, kvaliteedi parandamise ja maailmaturul selle konkurentsivõime tagamise ülesandele;

9) on NSVL Plaanikomiteele koos NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomiteega, arvestades harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside kui teaduse ja tootmise integratsiooni sellise efektiivseima vormi juhtivat osa, mis tagab kiire edasiliikumise tehnika ja tehnoloogia uusimates valdkondades, tehtud ülesandeks näha riiklike plaanide vastavates osades ette nende komplekside kui iseseisvate objektide arendamise siht-ülesanded. Täiustada nende tegevuse planeerimise praktikat, lähtudes vajadusest tihedamalt seostada kompleksi koosseisu kuuluvate ettevõtete ja organisatsioonide töötulemusi kogu kompleksi tegevuse lõpptulemustega ning ulatuslikult levitada selle tööteid nende kasutamiseks eri rahvamajandusharudes;

10) on VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi täitmiseks ning NSV Liidu rahvamajanduse ja sõprusühenduse huvitatud riikide varustamiseks selle programmi ülesannete ja abinõude kohaselt väljatöötatud ja evitatud uue tehnoloogia ja tehnikaga NSVL Plaanikomiteele ning NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks tagada NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanide koostamisel nimetatud programmi ülesannete realiseerimine, nähes ette vajalikud materiaalsed ja finantsressursid;

11) peetakse vajalikuks suurendada NSVL Ehituskomitee süsteemi ekspertiisi osa ja tähtsust, pannes sellele suurte ja tehniliselt keerukate projektide riikliku ekspertiisi tegemise;

12) on NSVL Ehituskomiteele ja NSVL Plaanikomiteele koos NSV Liidu ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutustega ning liiduvabariikide ministrite nõukogudega tehtud ülesandeks vaadata enne kolmeteistkümnenda viisaastaku algust uuesti läbi normatiivaktid, mis määravad kindlaks ettevõtete ja objektide projekteerimise, ehitamise ning käikuantavate võimsuste evitamise tähtsajad, pidades silmas tagada vastavalt meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise ülesannetele investeerimistsükli kestuse tunduv lühendamine ning uute ettevõtete tehnilis-majanduslike projektnäitajate saavutamine;

13) on NSVL Plaanikomiteele tehtud ülesandeks teha NSV Liidu ministriumidele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele, kelle töövõtuorganisatsioonid teevad ehitustöid, viie aasta plaanide koostamise lähteandmetes teatavaks töövõtu ehitus- ja montaažitööde üldmahud kui ehitusorganisatsioonide poolt töövõtulepingute sõlmimise alus.

Vastavalt lähteandmetele võtavad ehitusorganisatsioonid kohustuslikus korras oma plaanidesse objektid ja ehitused, kus rajatakse riiklikes tellimustes ettenähtud võimsusi.

Vabariiklike ehitusministriumide ja Vene NFSV territooriumil töötavate üleliiduliste ehitusministriumide töövõtu ehitus- ja montaažitööde

üldprogramm koosneb kahest osast: üleliiduliste ning NSV Liidu liidulis-vabariiklike ministeeriumide ja keskasutuste konkreetsetest tootmisobjektidest, mille määrab kind'aks NSVL Plaanikomitee, samuti vabariikliku ja kohaliku tähtsusega tootmisobjektidest, mille määravad kind'aks liiduvabariikide ministrite nõukogud, ning sotsiaal- ja kultuurisfääri objektidest, olenemata ametkondlikust kuuluvusest;

14) on kehtestatud, et ülesaamiseks mahajäämusest sotsiaalse arengu planeerimisel, aktiivse ja õiglase sotsiaalpoliitika teostamiseks ning sotsiaal- ja kultuurisfääri materiaalse baasi põhjendatumaks paigutamiseks meie maa eri piirkondades on perspektiivide koostamise aluseks võetud elanike elamispinna, haiglate, koolide, lasteaedade, klubide ja muude mit-tetootmissfääri objektidega kindlustamise teaduslikult põhjendatud sotsiaalsed normatiivid ning on ette nähtud nende järjekindlaks ja etapiviisiliseks saavutamiseks.

Peetakse kohustuslikuks rakendada sotsiaalseid normatiive uue tehnika ja tehnoloogia väljatöötamisel, uute ettevõtete ja tootmisüksuste projekteerimisel ja ehitamisel ning olemasolevate rekonstrueerimisel, töökorralduse ja -tingimuste parandamisel ning keskkonnakaitseabinõude rakendamisel.

NSVL Plaanikomitee'le, NSVL Ehituskomitee'le, NSVL Riiklikule Töö ja Sotsiaalküsimuste Komitee'le ning NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele koos NSVL Teaduste Akadeemiaga ja ÜAUKN-i osavõtul on tehtud ülesandeks organiseerida nimetatud normatiivide kvaliteetne väljatöötamine ning kasutada neid majandusliku ja sotsiaalse arengu põhi-suundade projekti näitajate kindlaksmääramisel eelolevaks 15 aastaks;

15) on ette nähtud, et NSV Liidu tootlike jõudude arengu ja paigutuse üldskeemi töötab 15 aastaks välja NSVL Plaanikomitee liiduvabariikide ministrite nõukogude, NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning kohalike organite osavõtul ja selle kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu. Harukondlikud ja territoriaalskeemid kinnitab NSVL Plaanikomitee NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude ettepanekul;

16) on ette nähtud minna üle liiduvabariikide majandusliku ja sotsiaalse arengu kompleksplaanide väljatöötamisele, milles tuleb arvestada kõigi vastaval territooriumil paiknevate ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) arengut. Seejuures esitavad üleliidulised ministeeriumid ja keskasutused liiduvabariikide ministrite nõukogudele alluvate ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide vastavad näitajad nende võtmiseks nimetatud plaanidesse;

17) on kehtestatud, et liiduvabariikide ministrite nõukogud juhivad kõigi sotsiaal- ja kultuuriobjektide ehitust ning koordineerivad vabariigi territooriumil tegutsevate üleliidulise, liidulis-vabariikliku ja vabariikliku alluvusega ettevõtete (koondiste) ja organisatsioonide sellealast tegevust;

18) on tehtud ülesandeks suurendada plaanides liiduvabariikide ja eri piirkondade sotsiaalseks arenguks suunatavate finantsressursside ning vastaval territooriumil paiknevate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) majandustegevuse tulemuste sõltuvust.

Kasutada alates kolmeteistkümnest viisaastakust liiduvabariikide majandusliku arengu hindamisel toodetud rahvatulu näitajat;

19) on liiduvabariikide ministrite nõukogude ja kohalike organite õiguste laiendamiseks liiduvabariikide ja piirkondade majandusliku ja sotsiaalse arengu juhtimisel ning tagamaks nende poolt kasutatavate ressursside tihedam seostamine ühtse rahvamajanduskompleksi tugevdamisse antava panusega kehtestatud, et alates 1988. aastast nähakse NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikes plaanides tsentraliseeritud korras jaotatavad materiaalsed ressursid, riiklikud tsentraliseeritud kapitalmahutused ning vabariikliku majanduse arendamiseks tehtavad ehitus- ja montaažitööd ette vabariigile tervikuna, jaotamata neid eriharude ja suundade järgi, välja arvatud vabariikide agrotööstuskompleks, ehitusministeeriumid või ehituskomiteed;

20) on NSVL Plaanikomiteele koos NSVL Varustuskomiteega tehtud ülesandeks kindlaks määrata toodanguliigid, mille bilansse ja jaotusplaanid töötavad välja ja kinnitavad NSVL Plaanikomitee, NSVL Varustuskomitee, NSV Liidu ministreeriumid ja keskasutused ning liiduvabariikide ministrite nõukogud. Seejuures lähtuda sellest, et NSVL Plaanikomiteele peab jääma ainult tähtsamate toodanguliikide bilansside ja jaotusplaanide koostamine;

21) on majanduse tasakaalustatuse taseme tõstmiseks, viie aasta plaanide stabiilsuse tagamiseks ning nende täitmisel kerkivate küsimuste lahendamise tingimuste loomiseks nähtud ette moodustada viie aasta plaanide koostamisel materiaalsed, toiduaine- ja finantsreservid ning kindlustusfondid. On peetud ebaõigeks juurdunud kujutlust reservidest kui ühiskondliku tootmise jäägist, mis pidurdab majanduse kasvu, ning soovitud käsitada neid rahvamajanduse ja elanike stabiilse varustamise efektiivse arengu vältimatu tingimusena.

NSVL Plaanikomiteele on tehtud ülesandeks töötada NSVL Varustuskomitee ja NSVL Rahandusministeeriumi osavõtul välja ning esitada 1988. aastal NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud materiaalsete ja finantsreservide suuruse ning moodustamise ja kasutamise korra kohta, et näha need ette kolmeteistkümnest viisaastaku plaani projektis;

22) on peetud vajalikuks moodustada NSVL Plaanikomitee juurde Kõrgemate Majanduskursuste baasil Plaani- ja Majandusakadeemia meie maa kesk- ja vabariiklike majandusorganite ning ministreeriumide ja keskasutuste plaanitalituste juhtivkaadri ja spetsialistide ettevalmistamiseks ning kvalifikatsiooni tõstmiseks;

23) on suurendatud NSVL Plaanikomitee osatähtsust ühtse poliitika väljatöötamises ja teostamises planeerimise, materiaal-tehnilise varustamise, hinnakujunduse, rahanduse, töötasustamise, raharingluse ja krediidi valdkonnas ning suurendatud tema osatähtsust meie maa kõigi majanduse keskorganite tegevuse koordineerimises. Selle funktsiooni täitmiseks on ette nähtud moodustada Majandusnõukogu eesotsas NSVL Plaanikomitee esimehega, pannes sellele nõukogule suurte rahvamajandusprobleemide arutamise, majanduse, selle eri sfääride ja piirkondade arenguperspektiivide kompleksprognooside koostamise ning kooskõlastatud seisukohtade väljatöötamise majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide pro-

jektide koostamisel ning majandusmehhanismi täiustamise abinõude rakendamisel.

On tehtud ülesandeks arvata nimetatud nõukogu koosseisu NSVL Varrustuskomitee esimees, NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee esimees, NSVL rahandusminister, NSVL Riikliku Töö ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimees, NSVL Riikliku Hindade Komitee esimees, NSVL Riigipanga esimees ja NSVL Riikliku Statistakomitee esimees.

2. Pidada kõigi plaaniorganite, eelkõige ENSV Plaanikomitee tegevuses peamiseks partei poolt meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise alal väljatöötatud strateegia kõrvalekaldumatut elluviimist teaduse ja tehnika progressi saavutuste igakülgse kasutamise, ühiskondliku tootmise intensiivistamise ning aktiivse struktuuri- ja investeerimispoliitika teostamise alusel, et saavutada majanduse arengu ja nõukogude inimeste heaolu uus kvaliteet.

Minna kogu planeerimistöö korralduses resoluutselt üle peamiselt administratiivsetelt meetoditelt valdavalt majandusmeetoditele. Tagada tingimused koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tegevuseks täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõttel ning suurendada plaanide väljatöötamisel nende huvi oma reserve ja võimaluste kõige täielikumaks ärakasutamise vastu, toodangu väljalaske suurendamiseks ja kvaliteedi tõstmiseks, tootmise efektiivsuse suurendamiseks ja selle edasiarendamiseks.

I. PLANEERIMISSÜSTEEMI TÄIUSTAMINE JA SELLE DEMOKRAATLIKE ALUSTE LAIENDAMINE

3. ENSV Plaanikomiteel töötada koos ENSV Teaduste Akadeemiaga Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning liidulise alluvusega koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide osavõtul iga viie aasta järel vabariigi rahvamajanduse perspektiivide majandusliku ja poliitilise lähteplatvormina NSVL Plaanikomitee poolt kehtestatud korras ja tähtajaks välja ettepanekute projekt NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu 15 aastaks koostatava kontseptsiooni projekti kohta Eesti NSV osas.

Kontseptsiooni projekti kohta koostatavate ettepanekute projekt esitatakse EKP Keskkomiteele ja Eesti NSV Ministrite Nõukogule läbivaatamiseks hiljemalt üks kuu enne NSVL Plaanikomiteele esitamist.

4. ENSV Plaanikomiteel töötada koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning liidulise alluvusega koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega iga viie aasta järel NSVL Plaanikomitee poolt kehtestatud korras ja tähtajaks välja ettepanekute projekt NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu 15 aastaks koostatavate põhisuundade projekti kohta Eesti NSV osas.

Põhisuundade projekti kohta koostatavate ettepanekute projekt esitatakse EKP Keskkomiteele ja Eesti NSV Ministrite Nõukogule läbivaatamiseks hiljemalt üks kuu enne NSVL Plaanikomiteele esitamist.

5. ENSV Plaanikomiteel 2 nädala jooksul pärast järjekordse viie aasta plaani koostamise lähteandmete — kontrollarvude, riiklike tellimuste, stabiilsete majandusnormatiivide ja limitide — saamist NSVL Plaanikomi-

teelt tagada nende teatavakstegemine Eesti NSV ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele, linnade ja rajoonide täitevkomiteedele ning koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel:

1) lähtudes rahvamajanduse ja elanike vajaduste rahuldamise, tootmise alluvuse ja piirkondade järgi tasakaalustatuse tagamise ja selle efektiivsuse suurendamise ülesannetest ning arvestades koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide spetsiifikat, teha neile 2 nädala jooksul viie aasta plaanide koostamise alusena teatavaks planeerimise lähteandmed; kontrollarvud, riiklikud tellimused, pikaajalised majandusnormatiivid ja limiidid;

2) teha plaaniprojektide koostamisel alluva majanduse osas koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega süstemaatilist tööd kontrollarvudes ja riiklikes tellimustes ettenähtud näitajate saavutamiseks. Seostada projektid alluvate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel ning eriharuliseste koopereeritud hangete ja sidemete osas, tagada plaaniprojektide tasakaalustatus ning esitada need ettenähtud ajaks ENSV Plaanikomiteele.

ENSV Plaanikomiteel valmistada ette:

Eesti NSV Ministrite Nõukogu riikliku tellimuse koostise projekt Eesti NSV vabariiklikele ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele, linnade ja rajoonide täitevkomiteedele alluvate ettevõtete ning tarbekaupade ja tasuliste teenuste osas (välja arvatud NSVL Plaanikomitee ning Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste riiklikud tellimused);

Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide osavõtul Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu viie aasta plaani (aastajaotusega) kõigi osade ja näitajate lõikes tasakaalustatud projekt ning esitada see Eesti NSV Ministrite Nõukogule hiljemalt üks kuu enne NSVL Plaanikomiteele esitamist.

6. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel alates kolmeteistkümnendast viisaastakust täielikult tugineda aastaplaani täitmise korraldust puudutavate küsimuste lahendamisel viisaastaku vastava aasta näitajatele, pidades silmas, et aastaplaane ei töötata välja iga kord uuesti.

Koondised, ettevõtted ja organisatsioonid planeerivad ettenähtud tähtsajaks iseseisvalt eelolevaks aastaks toodangu valmistamist, tööde tegemist ja teenuste osutamist ning majandusliku ja sotsiaalse arengu muid näitajaid, lähtudes oma viie aasta plaanist, ning lahendavad vastavate ettevõtete ja organisatsioonidega materiaalne tehnilise varustamise ja töövõtu ehitus- ja montaažitöödega kindlustamise küsimusi.

Vajaduse korral lahendavad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid neid küsimusi Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning ENSV Varustuskomiteega, täpsustavad või sõlmivad majanduslepinguid tarbijate ja hankijatega, tarbekaupade osas aga arvestavad hulgiatade tulemusi.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel vaadata läbi koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ettepanekud tootmise edasiarendamise ja efektiivsuse suurendamise kohta eeloleval aastal, teha otsused majandustegevusse puutuvates küsimustes ning töötada koos ENSV Varustuskomiteega välja abinõud, mis tagaksid rahvamajanduse vajaduste rahuldamise vastavate eriharude toodangu, tööde ja teenuste osas.

ENSV Plaanikomiteel:

teha igakülgne majandusanalüüs Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt esitatud ettepanekutele ja viie aasta plaani täpsustustele eelolevaks aastaks ning teha kindlaks nende ettepanekute vastavus Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikule viie aasta plaanile, seda eelkõige üldmajanduslike näitajate, riiklike tellimuste ja tootmise efektiivsuse kasvu osas;

tagada koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega süsteemikindel töö esitatud ettepanekute läbivaatamisel ja seostamisel ning teha uusi ülesandeid ja muutuvaid majandustingimusi arvestades viie aasta plaani näitajates vajalikud täpsustused majanduse tasakaalustatud arengu eesmärgil;

töötada välja ja kinnitada tsentraliseeritud korras jaotatavate materiaaltehniliste ressursside bilansid ning koostada töövõtutööde plaanid vastavaks aastaks.

Sel alusel võtab ENSV Plaanikomitee vastu vajalikud otsused, valmistab ette Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riikliku viie aasta plaani ülesannete täitmist möödunud ajavahemikus käsitleva ettekande projekti ja ettepanekud plaani täitmise tagamise abinõude kohta eelolevaks aastaks ning esitab selle Eesti NSV Ministrite Nõukogule vabariigi valitsuse poolt kehtestatud tähtajaks.

Nimetatud ettekanne esitatakse pärast selle läbivaatamist Eesti NSV Ministrite Nõukogus EKP Keskkomiteele ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile samaaegselt Eesti NSV riigieelarve projektiga vastavaks aastaks.

II. MAJANDUSLIKU JA SOTSIAALSE ARENGU PLAANIDE TEADUSLIKU PÕHJENDATUSE JA KVALITEEDI PARANDAMINE

7. Kehtestada, et nüüdistingimustes määrab plaanide kvaliteedi ning nende mõju vabariigi sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamisele otsustaval määral teaduslik-tehnilise revolutsiooni saavutuste ning plaanimajanduse, sotsiaalsfääri prioriteetse arengu, harukondlike ja regionaalsete probleemide kompleksse lahendamise ning igakülgse tasakaalustatuse ja majanduse kasvu tagamise ühendamise ülesannete praktiline elluviimine tootmispotentsiaali ja kõigi ressursside kõrgefektiivse kasutamise ning majandusmehhanismi pideva täiustamise alusel vastavalt majanduse arengu uutele tingimustele.

Teaduse ja tehnika progressi planeerimise täiustamine

8. Pidada ENSV Plaanikomitee, Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede kõigi plaani- ja majandustalituste tähtsaks ülesandeks tingimuste loomist teaduse ja tehnika progressi igakülgeks kiirendamiseks planeerimise täiustamise ning selliste majandusmeetodite, hooade ja stiimulite kasutamise alusel, mis tagavad teaduse ja tehnika uusimate saavutuste kiire ja ulatusliku rakendamise ühiskondlikku tootmisse ning teaduse ja tehnika progressi muutmise plaanide kandekonstruksiooniks tegelikkuses.

9. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Teaduste Akadeemial Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu kontseptsiooni projekti kohta käivate ettepanekute projekti väljatöötamisel tegelda orgaanilises ühtsuses kogu meie maa teaduspotsiaali arendamisega vabariigi teaduse ja tehnika selliste kõige perspektiivsemate ja prioriteetsemate arengusuundade valiku ja põhjendamisega, mis on suutelised tagama tööviljakuse mitmekordse tõusu ja ressursside kokkuhoiu kvalitatiivselt uue taseme. Määrata sel alusel kindlaks vabariiklike teaduslik-tehniliste sihtprogrammide loetelu ja koostis ning vabariigi teadusorganisatsioonide üleliiduliste teaduslik-tehniliste programmide realiseerimisest osavõtu suunad.

ENSV Plaanikomiteel näha koos ENSV Teaduste Akadeemiaga NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu 15 aastaks koostatavate põhisuundada projekti Eesti NSV-d puudutava osa kohta esitatavate ettepanekute projektis ette vabariigi tähtsamate teaduslik-tehniliste probleemide lahendamise viisid ning määrata kindlaks tööde tegemise etapid, samuti teaduse ja tehnika saavutuste vabariigi rahvamajandusharudes rakendamise sfäärid ja ulatuse.

ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel näha kooskõlas teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundadega ette majanduslikud ja organisatsioonilised abinõud tehniliste uuenduste, leiutiste, litsentside ja baastehnoloogiate realiseerimiseks viie aasta plaanides.

10. ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel rakendada abinõusid alluvate teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide kõrgefektiivse tegevuse tagamiseks.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tagada neile alluvate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide üleviimine täielikule isemajandamisele ja enesefinantseerimisele ning nende organisatsioonide kogu planeerimis- ja juhtimissüsteemi üleviimine lepingusuhetele, kasutades konkurse, täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõtteid ning tellijate poolt teadustöödete eest tasu maksmist sõltuvalt nende kasutamisel saadavast efektist.

Vabariigi koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel laialdaselt kasutada teaduse ettevõttesektori võimalusi ning aktiivselt kaasata lepingulistel isemajandamisalustel harukondlikke teadusliku uurimise organisat-

sioone, kõrgkoole ja muid loomingulisi kollektiive tootmise arendamise ja toodangu kvaliteedi tõstmise tehniliste ülesannete lahendamisele.

Suurendamaks plaani tsentraliseeritud mõju koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt valmistatava toodangu tehnilise taseme ja kvaliteedi tõstmisele, pidada vajalikuks kinnitada riiklike tellimuste koostises uue toodangu tähtsamate liikide evitamise ülesanded.

Investeeringute planeerimise ümberkorraldamine

11. Juhtimise majandusmeetodite laialdase rakendamise ning täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõtetele ülemineku tingimustes ENSV Plaanikomiteel, ENSV Agrotööstuskomiteel, ENSV Ehituskomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel põhjalikult revideerida investeeringute planeerimise praktikat, seostada see orgaaniliselt uue majandusmehhanismiga ning tagada kapitalmahutuste kasutamise radikaalne parandamine ja nende efektiivsuse suurendamine kui sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise tähtsaim tingimus.

12. ENSV Plaanikomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tagada teaduslik põhjendatus investeerimispoliitika kindlaksmääramisel tulevikuks. NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu 15 aastaks koostatavate põhisuundade projekti Eesti NSV-d puudutava osa kohta esitatavate ettepanekute projekti väljatöötamisel määrata rahvatulu tarbimiseks ja akumulatsiooniks kasutamise, amortisatsioonifondi ja taastootmise muude allikate proportsioonide põhjaliku läbitöötamise alusel kindlaks kapitalmahutuste üldmaht ning põhjendada selle jaotus tootmis- ja mitte-tootmissfääri ning rahvamajanduskomplekside vahel.

Võtta kapitalmahutuste plaaniliste mahtude eriharude kaupa kindlaksmääramisel tulevikus aluseks vajadus saavutada ühiskondliku tootmise progressiivne struktuur ning tagada rahva heaolu kasvu ja majanduse arengu kavandatav tempo.

13. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Rahandusministeeriumil, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tagada viie aasta plaanide koostamisel investeerimispoliitika kvalitatiivselt uute nõuete realiseerimine. Töötada riiklike tsentraliseeritud kapitalmahutuste ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide isemajandamisfondidest tehtavate tsentraliseerimata kapitalmahutuste ning nende poolt kaasatava krediidi optimaalse ühitamise alusel välja tootmisalase ja sotsiaalse arengu fondide moodustamise teaduslikult põhjendatud harukondlikud pikaajalised majandusnormatiivid, lähedes sellest, et koondised, ettevõtted ja organisatsioonid peavad tagama tegutsevate tootmisüksuste ümberseadmestamise, rekonstrueerimise ja laiendamise ning töökollektiivide vajaduste rahuldamise elamispinna ja muude sotsiaalsete hüvede osas väljateenitud fondide vahenditega.

Lähtuda riiklike tsentraliseeritud kapitaalvahutuste mahu ja struktuuri planeerimisel Eesti NSV Ministrite Nõukogule alluva majanduse osas sel'est, et need peavad tagama prioriteetsete tootmisalaste, sotsiaalsete, harukondadevaheliste ja regionaalsete probleemide lahendamise.

14. Kehtestada, et isemajandamisfondide vahendite efektiivseks kasutamiseks organiseerivad koondised, ettevõtted ja organisatsioonid tegutsevate tootmisüksuste ümberseadmestamise ja rekonstrueerimise ning sotsiaalsfääri materiaalse baasi arendamise plaanide väljatöötamist iseseisvalt. Suurendada vastutust planeeritavate tootmistehnoliste ja sotsiaalsete abinõude majandusliku põhjendatuse eest, pidades silmas, et need on kogu rahvamajanduse tasakaalustatud arengu lahutamatu koostisosa.

ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel, ENSV Ehituskomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel luua tingimused ettevõtete vahenditega ehitatavate tootmis-, sotsiaal- ja kultuuriobjektide häireteta ja efektiivseks varustamiseks materiaalsete ressurssidega ning vajaduse korral nende kindlustamiseks töövõtutöödega, aidata igati kaasa omal jõul toimuva ehituse arendamisele ning rahu'dada selle vajadusi materiaalsete ressursside järele ENSV Varustuskomitee kaudu.

15. ENSV Plaanikomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel, lähtudes investeerimispoliitika määravast osast tuleviku majanduse kujundamisel, juhinduda vältimatust nõudest, et plaanidesse võib võtta ainult selliseid ehitusobjekte, mille projekt- ja tehnilis-majanduslikud karakteristikud vastavad parimatele nüüdisaegsetele ja prognoositavatele teaduse, tehnika ja majanduse saavutustele.

ENSV Ehituskomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel suurendada nõudlikkust projekteerimisorganisatsioonide vastu ning laialdasemalt praktiseerida projekteerimist konkursi alusel. Pidada vajalikuks suurendada ENSV Ehituskomitee süsteemis tehtava ekspertiisi osatähtsust.

16. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Ehituskomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel põhjalikult ümber korraldada töövõtumeetodid ja omal jõul tehtavate ehitustööde planeerimine. Viia selle meetodid vastavusse kapitaalvahutuste plaanide koostamise ja ehituse juhtimise uute tingimuste ning ehitusorganisatsioonide täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõtetega.

17. Ehitusbaasi plaanipärase arengu, tootmise ja kapitaal-ehituse arengu plaanide orgaanilise seostamise ja ehitusvarude moodustamise tagamiseks kehtestada, et ehituse ja ehitustööstuse materiaaI-tehnilise baasi arendamise perspektiivplaanid peavad rajanema vabariigi tootlike jõudude arengu ja paigutuse skeemidel.

Töövõtu ehitusorganisatsioonide arenguks suunatavate riiklike tsentraliseeritud kapitaalvahutuste mahtude kindlaksmääramisel ja nende isemajandamisfondide moodustamise normatiivide kehtestamisel ENSV Plaa-

nikomiteel lähtuda ehitusbaasi ennakarendamise vajadusest. Seoses sellega loobuda nende tööde finantseerimisest tellijaministeeriumide osavõtu alusel.

18. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Ehituskomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel näha lisaks ehituse töövõtuvormile kui põhivormile plaanides ette omal jõul ehitamise laiendamise tegutsevate ettevõtete ümberseadmestamiseks, rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks ning nende sotsiaalsfääri materiaalse baasi arendamiseks.

Plaanide sotsiaalse suunitluse tugevdamine

19. Vastavalt partei majandusstrateegia ülimale eesmärgile ENSV Plaanikomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning liidulise alluvusega koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel lähtuda perspektiiv- ja jooksvate plaanide väljatöötamisel sotsiaalsfääri prioriteetsest arendamisest ning tagada nõukogude inimeste töö-, elu- ja olmetingimuste parandamise, nende aineliste ja vaimsete vajaduste täielikuma rahuldamisega seotud küsimuste kompleksne lahendamine plaanides.

Suurendada plaani mõju tarbimisstruktuuri ratsionaliseerimisele. Täielikumalt arvestada elanike eri gruppide — tootmises hõivatud isikute, laste, noorte ja vanemaealiste inimeste — vajaduste spetsiifilisi iseärasusi, samuti regionaalseid ja kliimatingimusi, mis avaldavad mõju tarbitavate hüvede iseloomule, koostisele ja struktuurile.

20. ENSV Plaanikomiteel organiseerida koos ENSV Ehituskomitee, ENSV Teaduste Akadeemia, ENSV Riikliku Töökomitee, Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedega vabariiklike sotsiaalnormatiivide ettevalmistamine üleliiduliste normatiivide baasil ning kasutada neid NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu eelolevaks 15 aastaks koostatavate põhisuundade projekti Eesti NSV-d puudutava osa kohta esitatavate ettepanekute projekti näitajate kindlaksmääramisel.

21. Kehtestada, et plaanide väljatöötamisel kõigil juhtimistasanditel tuleb rangelt juhinduda tootmis- ja sotsiaalsfääri ning kogu infrastruktuuri kooskõlastatud arengu põhimõttest. ENSV Plaanikomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel näha tsentraliseeritud kapitaalvahetustega riikliku plaani võetavate ettevõtete ja objektide loetelu koostamisel samaaegselt ette vahendite sihtotstarbeline eraldamine sotsiaalsfääri loomiseks või arendamiseks kinnitatud normatiivide järgi.

Arvestades koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt teenitavate vahendite kasvavat tähtsust sotsiaalsete ülesannete lahendamises, tõsta nende sotsiaalse arengu plaanide põhjendamise ning vahendite põhiliste kasutamissuundade vahel jaotamise taset, pidades silmas rahuldada esmajärjekorras töökollektiivide argivajadused elamispinna, lasteasutuste, ravi- ja profülaktikabaaside, muude sotsiaalobjektide ja teenuste järele.

Näha ette kooperatiiv- ja individuaalelamuehituse kiirendatud arendamine ning elanike vahendite aktiivne kasutamine selle laiendamiseks, eriti maal.

22. Pidada planeerimise tähtsaks ülesandeks ja plaani kvaliteedi üheks peamiseks kriteeriumiks elanike ostujõulise nõudluse täielikku tasakaalustatust vastavate kaupade ja teenuste mahtudega.

ENSV Plaanikomiteel näha koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedega pikaajaliste ja viie aasta plaanide väljatöötamisel ette tarbekaupade tootmise ja elanikele tasuliste teenuste osutamiseiga seotud eriharude kiirem arendamine ja nende materiaal-tehnilise baasi tugevdamine, et tagada turu küllastamine nende kaupadega (teenustega) ning tunduvalt parandada nende kvaliteeti ja laiendada sortimenti. Hoida plaanides järjekindlalt kurssi rahvamajandusharude kõigi ettevõtete (olenemata nende profiilist ja spetsialiseerumisest) igakülgsele kaasamisele tarbekaupade tootmisele ja elanikele tasuliste teenuste osutamisele. Luua tingimused kooperatiivse ja individuaalse tööise tegevuse igakülgseks hoogustamiseks.

Näha plaanides ette abinõud «Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogrammi aastaiaks 1986—2000» ülesannete tingimusteta täitmiseks ja ületamiseks.

23. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Rahandusministeeriumil, vabariigis asuvatel NSV Liidu pankade osakondadel ja kontoritel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tõhustada elanike rahaliste tulude kasvu plaanilist reguleerimist seostatult kaupade tootmise ja teenuste osutamise mahude dünaamikaga. Lähtuda sellest, et plaanis ettenähtud sotsiaalsed abinõud peavad olema täielikult kindlustatud vastavate materiaalsete ja finantsressurssidega.

Territoriaalplaneerimise täiustamine

24. Pidada planeerimise täiustamise tähtsaks suunaks selle poolt vabariigi linnade, rajoonide ja piirkondade majanduse komplekssele arengule avaldatava mõju ning vabariigi poolt üleliidulisse tööjaotusse antava panuse suurendamist.

Võtta Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanide eriharude, vabariikliku alluvusega linnade ja rajoonide kaupa väljatöötamisel aluseks Eesti NSV tootlike jõudude arengu ja paigutuse skeem ning tunduvalt parandada nimetatud plaanide koostamise kvaliteeti ja neis vastuvõetavate otsuste põhjendatust.

ENSV Plaanikomiteel töötada ENSV Teaduste Akadeemia ning Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste uurimis-, projekteerimis- ja konstrueerimisasutuste osavõtul NSVL Plaanikomitee poolt kehtestatavas korras ja tema määratavaks tähtjaks välja Eesti NSV tootlike jõudude arengu ja paigutuse skeem 15 aastaks.

25. ENSV Plaanikomiteel töötada välja Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu kompleksplaan, milles arvestada kõigi vabariigi territooriumil paiknevate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) arengut.

Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tagada vabariikliku alluvusega linnade ja rajoonide majandusliku ja sotsiaalse arengu kompleksplaanide väljatöötamine vastavalt linnade ja rajoonide täitevkomiteedele antud laialdastele õigustele. Linnade ja rajoonide täitevkomiteed koordineerivad plaanide väljatöötamisel koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tegevust oma pädevusse kuuluvates küsimustes ning loovad tingimused kõigi nende territooriumil paiknevate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide efektiivseks tööks.

26. Kehtestada, et tootmisalase ja sotsiaalse infrastruktuuri arendamise, tarbekaupade väljalaske suurendamise ja teenindussfääri laiendamise, kohalike ehitusmaterjalide tootmise, sekundaarsete ressursside kasutamise, keskkonnakaitse ning tööjõuresursside kasutamise abinõud määratakse Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklikus plaanis kindlaks linnade ja rajoonide majandusliku ja sotsiaalse arengu kompleksplaanide alusel.

Linnade ja rajoonide täitevkomiteed juhivad kogu sotsiaalset ja kultuurilist ülesehitustööd ning koordineerivad vabariigi territooriumil paiknevate üleliidulise, liidulis-vabariikliku alluvusega koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide sellealast tegevust.

ENSV Plaanikomitee ning linnade ja rajoonide täitevkomiteed kannavad täit vastutust elanike ostujõulise nõudluse täieliku tasakaalustatuse eest kaupade valmistamise ja tasuliste teenuste osutamise mahtudega, elanike toiduainevajaduste rahuldamise eest kohalike võimaluste maksimaalse ärakasutamise teel ning ettevõtete tegevuse koordineerimise eest tarbekaupade tootmisel ja teenindussfääri arendamisel. Nad koordineerivad ka sotsiaalsfääri arendamist kõigist finantseerimisallikatest ning selle sfääri objektide ehitusplaanide täitmist vabariigis tervikuna, samuti igas vabariikliku alluvusega linnas ja rajoonis.

27. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Rahandusministeeriumil võtte osa selliste majandusnormatiivide süsteemi väljatöötamisest NSVL Plaanikomitee ja NSVL Rahandusministeeriumi poolt, milles kehtestatakse sõltuvus liiduvabariikide ja kohalike organite eelarvetes tootmisalase ja sotsiaalse infrastruktuuri laiendamiseks ja täiustamiseks ettenähtavate finantsressursside ning toodetud rahvatulu vahel, samuti osaleda nimetatud vahenditega lahendatavate regionaalsete ülesannete loetelu kindlaksmääramises.

28. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel ja ENSV Ehituskomiteel määrata kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt tsentraliseeritud korras jaotatavate materiaalsete ressursside, riiklike tsentraliseeritud kapitaalvahutuste ning ehitus- ja montaažitööde jaotamise kord ja jaotada need.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tagada nimetatud ressursside efektiivne kasutamine, et saavutada ühiskondliku tootmise ning vabariigi linnade ja rajoonide sotsiaalsfääri proportsionaalne areng.

29. Täielikumalt arvestada planeerimisel demograafilisi protsesse, pidades silmas tagada plaanides tootmise arengu ja vabariigi linnade ja rajoonide elanikkonna kasvu tihedam sõltuvus ning rakendada migratsiooni-

protsesside ja tööjõu ühtedest linnadest ja rajoonidest teistesse ümberasumise reguleerimise paindlikke vorme elanike efektiivse tööhõive tagamiseks.

ENSV Plaanikomiteel koos ENSV Riikliku Töökomitee, ENSV SKV, ENSV Teaduste Akadeemia ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedega tagada alates 1988. aastast tööjõuressursside kasutamise ühendbilansside väljatöötamine vabariikliku alluvusega linnade ja rajoonide kaupa.

30. Territoriaalplaneerimise kvaliteedi parandamiseks aktiivselt kasutada linnade ja rajoonide plaanikomisjonide loomepotentsiaali. Suurendada nende osatähtsust ja vastutust linnade ja rajoonide majandusliku ja sotsiaalse arengu kompleksplaanide ning sotsiaalsfääri arendamise plaanide väljatöötamisel ja kõigi vastaval territooriumil tegutsevate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) plaanide koordineerimisel.

Tugevdada linnade ja rajoonide täitevkomiteede plaani- ja ökonomikatalitusi. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Rahandusministeeriumil esitada 1. novembriks 1987. a. Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettepanekud kompleksse majandusliku ja sotsiaalse arengu küsimustega tegelevate struktuuriüksuste moodustamise kohta kõigis linnade ja rajoonide täitevkomiteedes.

Plaanil tasakaalustatus kui sotsialistliku planeerimise vankumatu põhimõte

31. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu on seisukohal, et partei poolt meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamiseks väljatöötatud strateegia järjekindel realiseerimine ning selle eesmärkide plaanipärase saavutamise tagamine püstitavad edasilükkamatu ülesande — tagada plaanide täielik tasakaalustatus rahvamajanduse planeerimise kõigil tasanditel.

ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning Eesti NSV koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel tihedalt seostada plaanide väljatöötamisel tootmis- ja sotsiaalsfääri arendamise programmi iga liiki ressursidega — materiaalsete, tööjõu- ja finantsressurssidega — ning tagada omavahel seotud tootmisalade võimsuste vajalik konjugatsioon.

Keeleta ENSV Plaanikomiteel esitada Eesti NSV Ministrite Nõukogule läbivaatamiseks tasakaalustamata plaanide projekte.

32. ENSV Plaanikomiteel viia bilansitöö põhimõtteliselt uuele, kõrgemale tasemele. Suurendada majanduse arengutempot ja selle tähtsamaid arenguproportsioone kajastavate rahvamajandusbilansside — ühiskonna koguprodukti ja rahvatulu bilansside, elanike rahaliste tulude ja kulude bilansside, tööjõuressursside bilansside jt. — osatähtsust. Põhjalikult parandada nende väljatöötamise metodoloogiat ja praktikat.

33. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Varustuskomiteel täiustada materiaalsete bilansside koostamist, mis kujutavad endast tähtsat vahendit tagamaks naturaalsoportsioonide tasakaal majanduse arengus planeerimise ja materiaal-tehnilise varustamise uutes tingimustes.

Kehtestada, et vastutust plaanide materiaalsete ressurssidega tasakaalustamise eest kannavad organid, kellele on pandud vastavat liiki toodangu bilansside ja jaotusplaanide kinnitamine.

Seoses üleminekuga tootmisvahendite hulгимүүgile ja majanduslike otsesidemete arendamisega ENSV Varustuskomiteel ja ENSV Plaanikomiteel töötada välja vabariigi rahvamajanduses materiaal-tehnilise varustamise juhtimise ja kontrolli süsteem.

34. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tagada, et kolmeistkümnennda viisaastaku alguseks töötataks välja tähtsamate toorme-, kütuse- ja energiaressursside kulunormide ja -normatiivide teaduslikult põhjendatud süsteem teaduse ja tehnika saavutuste alusel ning sekundaarse toorme, tarbejätmete ja tootmise kõrva'saaduste maksimaalset kasutamist arvestades, pidades silmas, et majanduse intensiivarengu tingimustes peab materiaalsete ressursside lisavajaduse rahu'damise peamiseks allikaks kujunema nende efektiivselt kasutamisest saadav sääst.

35. Tunduvalt parandada iga liiki materiaalsete ressursside normeerimist koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides, seostades seda töökollektiivide huvi suurendamisega ressursside kokkuhoiu vastu täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõtete juurutamise alusel. Välistada tehniliste projektide väljatöötamine ja uut liiki toodete andmine tootmisle, kui puuduvad toorme ja materjalide progressiivsed tehnilis-majanduslikud kulunormid.

ENSV Plaanikomiteel, ENSV Varustuskomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel arvestada koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevust reguleerivate pikaajaliste stabiilsete majandusnormatiivide ning tsentraliseeritud korras jaotatavate tähtsamate materiaali-tehniliste ressursside limitide väljatöötamisel maksimaalselt nende kokkuhoiu võimalusi nimetatud ressursside kulu normeerimise täiustamise alusel.

36. ENSV Plaanikomiteel:

1) majanduse tasakaalustatuse taseme tõstmiseks, viie aasta plaanide stabiilsuse tagamiseks ning tingimuste loomiseks nende täitmisel üleskerkivate küsimuste lahendamiseks moodustada viie aasta plaanide väljatöötamisel materiaalsed, toiduaine- ja finantsreservid ning kindlustusfondid;

2) töötada ENSV Varustuskomitee ja ENSV Rahandusministeeriumi osavõtul välja ettepanekud materiaalsete ja finantsreservide suuruse, nende moodustamise ja kasutamise korra kohta vabariigis ning esitada need Eesti NSV Ministrite Nõukogule 2 kuu jooksul pärast vastavate üleliiduliste dokumentide saamist.

37. Vältimaks viie aasta plaanide tasakaalustatuse ja stabiilsuse rikkumist nende täitmisel kehtestada, et Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused ning linnade ja rajoonide täitevkomiteed võivad vajaduse korral esitada Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuundade ja viie aasta plaanide projektide väljatöötamise käigus mõningate eriharude, linnade ja rajoonide arengut käsitlevate määruste projekti üksnes tingimusel, et kavandatavad abinõud oleksid seostatud materiaalsete ja finantsressursside ning -reservidega.

Välismajandustegevuse planeerimise parandamine

38. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel rakendada kompleksabinõusid välismajandustegevuse planeerimise parandamiseks vastavalt nüüdisnõuetele. Vabariigi majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide väljatöötamisel täielikumalt kasutada rahvusvahelise tööjaotuse eeliseid, eelkõige sotsialistliku majandusintegratsiooni arengut. Saavutada ekspordi ja impordi struktuuri põhjalik parandamine ning välismajandussidemete efektiivsuse suurendamine. Tagada plaanides ressursside esmajärguline eraldamine rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks ning maailmaturu konjunktuuris toimuvate soodsate muutuste ärakasutamine.

ENSV Plaanikomiteel ümber korraldada välismajandussidemete planeerimine vastavalt Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste ja ettevõtete tegevuse korraldamise uutele põhimõtetele valuutaalase isetasuvuse ja enesefinantseerimise alusel.

39. ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel:

1) näha ette VMN-i liikmesriikidega väliskaubanduskäibe suurendamine tootmise spetsialiseerimise ja koopereerimise alusel, lähtudes majanduspoliitikast ning VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammist kuni 2000. aastani. Kasutada seejuures igakülgset majandusliku koostöö selliseid uusi vorme, nagu laialdane koopereerimine välisriikide ettevõtete ja firmadega, ühissetvõtete, rahvusvaheliste koondiste ja organisatsioonide moodustamine ning ühiste teaduslik-tehniliste ja tootmisalaste sihtprogrammide väljatöötamine ja realiseerimine;

2) viia järjekindlalt ellu kapitalistlike riikide ja arengumaadega peetavate pikaajaliste vastastikku kasulike majandussuhete sisseseadmise ja laiendamise kurssi.

Näha väliskaubanduslike kohustuste täitmiseks plaanides ette rahvamajandusliku tähtsusega ekspordiresursid.

Arendada Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning ettevõtete ja koondiste kaubandus- ja majandussuhteid välisfirmadega tasakaalustatud alusel.

Taotleda väliskaubandusoperatsioonide efektiivsuse suurendamist ja valuutatulemi plaani täitmist, vabariigi ekspordibaasi arendamist, töötlevate eriharude kõrgefektiivse toodangu hangete suurendamist ning importmasinate ja -seadmete kasutamise taseme tõstmist;

3) tagada välismajandussidemete kui Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevuse lahutamatu koostisosa planeerimise edasine täiustamine, kasutades seejuures aktiivselt valuutaeraldiste fondi moodustamise pikaajalisi majandusnormatiive. Suurendada ekspordi- ja impordioperatsioonide tulemuste ja koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töö üldise efektiivsuse ning nende majandusliku stimuleerimise fondide sõltuvust.

40. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Varustuskomiteel näha plaanides ja materiaalses bilanssides ette Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ettepanekud toodangu ekspordi kohta.

III. ENSV PLAANIKOMITEE OSA JA VASTUTUSE SUURENDAMISE KOHTA

41. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu rõhutavad ENSV Plaanikomitee erilist osa ja vastutust vabariigi rahvamajanduse kui ühtse terviku plaanipärase juhtimise efektiivsuse suurendamisel tootmisuhete kogu süsteemi igakülgse demokratiseerimise ning koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõtetele üleviimise tingimustes.

ENSV Plaanikomitee kui majandusliku juhtimise keskorgan kannab täit vastutust vabariigi territooriumil paikneva majanduse efektiivse ja tasakaalustatud arengu tagamise eest plaanides, üldmajanduslike, harukondadevaheliste ja regionaalsete proportsioonide teadusliku põhjendatud kujundamise ning rahva heaolu tõstmise ülesannete prioriteetse lahendamise eest, et viia järjekindlalt ellu partei kursi sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamisele.

Sellega seoses on ENSV Plaanikomitee kohustatud viima raskuskeskme üle perspektiivplaanide väljatöötamisele ning resoluutselt loobuma täitmast talle mitteomaseid funktsioone Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede planeerimisalase tegevuse detailsel reglementeerimisel ja jooksval reguleerimisel; tõstma teadusliku analüüsi ning selliste majanduslike ja teaduslik-tehniliste probleemide lahendamise viiside väljatöötamise taset, mis määravad vabariigi rahvamajanduse materiaalse tootmisbaasi, selle struktuuri ja tootlike jõudude paigutuse kvalitatiivsed muutused; järsult suunama oma tegevuse sotsiaalse ülesannete lahendamisele rahva heaolu kvalitatiivselt uue taseme saavutamise suundade, viiside ja etappide põhjaliku väljatöötamise alusel.

42. Pidada ENSV Plaanikomitee tähtsaimaks tegevussuunaks majandusmehhanismi ümberkorraldamist ja pidevat täiustamist ning planeerimise, majandusliku stimuleerimise ja organisatsiooniliste struktuuride vastastikuse seose tagamist majanduse juhtimise kogu süsteemi efektiivseks funktsioneerimiseks.

Omandada järjekindlalt majandusmeetodeid ning täiustada planeerimiskorraldust ja näitajate süsteemi, andes neile aktiivse kulu- ja vastavastase iseloomu. Tagada vajalikud eeldused koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tööks täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõttele ning nende töökollektiivide algatusvõime arendamiseks vastavalt NSV Liidu seadusele «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta» ja luua tingimused planeerimisprotsessi igakülgseks demokratiseerimiseks kõigil juhtimistasanditel.

43. Tingimustes, kus suureneb ENSV Plaanikomitee vastutus majanduse proportsionaalse arengu eest, minna üle plaanide koostamisele rahvamajanduskomplekside (agrotööstus-, ehitus- jt. komplekside) kaupa.

ENSV Plaanikomiteel tagada riiklike plaanide projektide ettevalmistamise kõigis staadiumides tihe koostöö rahvamajanduskomplekse juhtivate Eesti NSV Ministrite Nõukogu alatiste organitega, et suurendada komplekside koosseisu kuuluvate eriharude arengu efektiivsust ja kooskõlastatust ning täielikumalt rahuldada sel alusel vajadusi komplekside lõpptoodangu järele. Keskendada ENSV Plaanikomitee eriline tähelepanu eri komplekside arengu kokkupuutepunktides üleskerkivate põhimõtetele küsimuste lahendamisele.

44. Plaanilahenduste väljatöötamise teadusliku taseme tõstmiseks ENSV Plaanikomiteel tugevdada oma tegevuses sidemeid ENSV Teaduste Akadeemia ning vabariigi kõrgkoolide ja harukondlike teadusasutustega, et täielikumalt kasutada nende potentsiaali planeerimispraktikas.

ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Teaduste Akadeemial parandada teadusuuringute korraldamist prognoosimise, planeerimise ja majandusmehhanismi ning vabariigi sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise valdkonnas ning tagada uuringute teadusliku taseme tõstmine ja nende praktilise tähtsuse suurendamine, pöörates erilist tähelepanu sellealaste teaduslike suundade valikule ja hindamisele. Tagada teaduslike jõudude koondamine kompleksuuringutele ning majanduse arengu kiirendamise ja ühiskondliku tootmise intensiivistamise, jaotuspoliitika efektiivsuse suurendamise, sotsiaalse progressi ja demograafiliste protsesside reguleerimise ning vabariigi rahvamajanduse juhtimise vormide ja meetodite edasise täiustamise probleemidele.

ENSV Plaanikomiteel ja ENSV SKV-l rakendada abinõusid selleks vajaliku informatsioonibaasi tunduvaks laiendamiseks ning tagada selle tõesuse ja laialdasele teaduslõdusele kättesaadavuse suurendamine.

Tagada teaduslik-tehnilise prognoosimise ja harukondadevahelise tasakaalustamise meetodite planeerimispraktikasse juurutamine elektronarvutite kasutamise tingimustes.

45. ENSV Plaanikomiteel tunduvalt tõsta majandus- ja analüütilise töö taset. ENSV Plaanikomiteel koos ENSV SKV-ga esitada igal aastal EKP Keskkomiteele ja Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettekanne vabariigi majandusliku olukorra kohta koos rahvamajanduse üldise seisukorra, selles toimuvate nähtuste ja struktuurimuutuste iseloomustuse ja abinõudega, mida on tarvis rakendada positiivsete nihete kinnistamiseks ja puuduste kõrvaldamiseks, samuti ülevaated ulatuslikes majandus- ja sotsiaalküsimustes.

46. ENSV Plaanikomiteel tõhustada linnade ja rajoonide täitevkomiteede plaanikomisjonide ning Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste plaanitalituste metoodilist juhendamist.

Vaadata uuesti läbi kõik ENSV Plaanikomitee poolt väljaantud metoodilised juhendid ja plaanidokumentatsiooni vormid, pidades silmas viia need vastavusse uue majandusmehhanismi ja NSV Liidu seaduse «Riikliku ettevõtte (koondise) kohta» nõuetega, ning tühistada kohalike plaaniorganite, Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste õigus- te põhjendamatud piirangud.

47. Revideerida vastavalt uutele ülesannetele ja funktsioonidele ENSV Plaanikomitee organisatsioonilist struktuuri. Lähtuda seejuures vajadusest tunduvalt suurendada koond- ja funktsionaalsete ökonomikaosakondade osatähtsust, loobuda aparaadi struktuuri kitsalt harukondlikust suunitlusest ning korraldada rahvamajanduse planeerimist rahvamajanduskomplekside lõikes.

48. ENSV Plaanikomitee kolleegiumil, juhindudes NLKP XXVII kongressi ja NLKP Keskkomitee 1987. a. jaanuaripölenumi otsustest ning EKP Keskkomitee otsusest «ENSV Plaanikomitee parteiorganisatsiooni tööst kommunistide mobiliseerimisel vabariigi sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise ülesannete lahendamisele», põhjalikult ümber korraldada oma töö kaadri valikul, paigutamisel ja kasvatamisel, käsitades seda ENSV Plaanikomitee tegevuse efektiivsuse suurendamise otsustava vahendina. Rakendada tõhusaid abinõusid töötajate, eriti majandusala töötajate professionaalse taseme tõstmiseks ENSV Plaanikomitee ette seatud uusi ülesandeid arvestades.

Parandada edutamiseks ettenähtud kaadrireservi ettevalmistamist. Komplekteerida ENSV Plaanikomitee poliitiliselt küpsete kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidega, kes on suutelised põhjalikult analüüsima ning kriitiliselt ja vastutustundlikult hindama olukorda vabariigi rahvamajanduses, nägema selle arenguperspektiive ja efektiivseid arenguteid, tagama vajaliku üldriikliku lähenemise planeerimisküsimustes ning järjekindlalt ja visalt eilu viima partei ja valitsuse otsuseid.

Õigeaegselt lahendada kaadri uuendamise küsimusi ning taotlema, et vanema põlvkonna kõrge kvalifikatsiooniga kaadri kõrval töötaksid ja omandaksid kogemusi noored perspektiivikad töötajad.

Suurendada ENSV Plaanikomitee spetsialistide ja juhtivtöötajate atesteerimise efektiivsust ja osatähtsust nende algatusvõime ja aktiivsuse arengus, vastutuse suurendamises neile pandud ülesannete kohusetundliku täitmise eest ning suuremas nõudlikkuses kaadri suhtes.

49. Pidevalt täiustada plaaniorganite spetsialistide ümberõppe ja kvalifikatsiooni tõstmise süsteemi ENSV Rahvamajanduse Juhtivate Töötajate ja Spetsialistide Kvalifikatsiooni Tõstmise Instituudi baasil, pöörates erilist tähelepanu sellele, et nad õpiksid tundma teaduse ja tehnika uusimaid saavutusi ning efektiivseid planeerimis- ja majandusmeetodeid.

50. ENSV Plaanikomitee parteibürool visalt võidelda NLKP Keskkomitee 1987. a. juunipölenumi otsuste elluviimise eest ning täiustada parteitöö vorme ja meetodeid. Suunata kommunistide ja kõigi töötajate jõupingutused partei poolt meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamisele võetud strateegilise kursi realiseerimisele.

Suurendada parteiorganisatsiooni osatähtsust ja aktiivsust kaadri valikus, paigutamises ja kasvatamises, sellealase töö avalikustamises ning kriitika ja enesekriitika arendamises.

Parandada ideelis-poliitilise töö korraldust kollektiivis ning suunata see töötajate kasvatamisele suure töövastutuse, ideelise küpsuse, distsipliini kõrvalekaldumatu järgimise ning sotsialistliku moraali normidest mis tahes kõrvalekalletesse leppimatu suhtumise vaimus.

Märkides kogu planeerimise ja majandusmehhanismi valdkonnas toimuva uutmise alal püstitatud ülesannete suurt rahvamajanduslikku tähtsust ja ulatust, peavad EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu eriti oluliseks nende edukat realiseerimist. Käesolevas määruses ettenähtud abinõusid tuleb rakendada järjekindlalt ja etapiviisiliselt, arvestades vajalike majanduslike ja organisatsiooniliste eelduste loomist. Ülesanne seisneb selles, et töötada kolmeteistkümne viisaastaku plaan välja täies vastavuses uute planeerimisühikute ja majandusliku juhtimise meetoditega.

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu kohustavad partei linna- ja rajoonikomiteesid, Eesti NSV ministeeriume, riiklikke komiteesid ja keskasutusi, linnade ja rajoonide täitevkomiteesid ning koondisi, ettevõtteid ja organisatsioone, eelkõige ENSV Plaanikomiteed, rakendama kõiki vajalikke abinõusid planeerimissüsteemi edukaks ümberkorraldamiseks ning uute majandamisvormide ja -meetodite aktiivseks praktikasse juurutamiseks partei XXVII kongressi otsuste elluviimise eesmärgil.

EKP Keskkomitee
sekretär

K. VAINO

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees

B. SAUL

Tallinn, 24. augustil 1987. Nr. 447.

III

Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjonis

Toimus Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjoni istung, mida juhatas komisjoni esimees E. Peek. Arutati Eesti NSV Riikliku Kehakultuuri- ja Spordikomitee tööd sportliku ja tervisliku eluviisi propageerimisel, spordirajatiste intensiivse kasutamise tagamisel ning nende materiaali-tehnilise baasi tugevdamisel. Ettekandega esines Eesti NSV Riikliku Kehakultuuri- ja Spordikomitee esimees M. Mark.

Kõik komisjoni liikmed analüüsisid eelnevalt olukorda vabariigi linnades ja rajoonides. Ühiselt käidi Tallinna Olümpiapurjespordikeskuses sealse tööga tutvumas.

Komisjon märkis, et Eesti NSV Riikliku Kehakultuuri- ja Spordikomitee tööga ei saa veel rahule jääda, ehkki ENSV Spordikomitee ja rahvaspordiorganid on viimastel aastatel loonud rahvaspordis süsteemi alates koolieelikute spordimängudest «Esimesed stardid» ja lõpetades ülevabariigiliste rahvaspordiüritustega.

ENSV Spordikomitee pole vabariigi elanike ühtse kehakultuuri- ja spordiliikumise suunaja ning koordineerijana veel oma tööd vastavalt aja

nõuetele ümber korraldanud. Kehakultuuri- ja spordiorganisatsioonide, õppe- ja töökollektiivide töö tulemusi hinnatakse ületähtsustatud arvuliste näitajate alusel. Piisavalt pole tegeldud kaadri kinnistamise ja ühiskondliku aktiivi kujundamisega.

ENSV Spordikomitee pole saavutanud, et vabariigi ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, linnade ja rajoonide rahvasaadikute nõukogud ning nende täitevkomiteed tegeleksid küllaldaselt elanike tervise tugevdamise, tervisliku eluviisi kujundamise, aktiivse puhkuse korraldamise ning kõige selle propageerimisega. Rahvaspordi süsteemi elluviimine ei laabu veel paljudes õppe- ja töökollektiivides, mitmes linnas ja rajoonis. ENSV Spordikomitee ja ENSV Haridusministeeriumi ebapiisava koostöö tõttu pole suudetud viia kehalise kasvatusprogrammi tasemele, mis kindlustaks noortele nõutava kehalise ettevalmistuse. Osa noori on kehva tervise ja liigse kehakaaluga.

Aeglaselt kulgeb isemajandavate harjutusgruppide, rahvaspordi- ja huviklubide moodustamine, tagasihoidlik on elanikele osutatavate kehakultuuri- ja spordialaste tasuliste teenuste maht ja nomenklatuur, vähe kasutatakse kooperatiivseid ja lepingulisi töövorme.

Piisavat tähelepanu ei pöörata tervistus- ja spordirajatiste heakorrastamisele ning remondile. Mitmete spordirajatiste tehniline seisund ei vasta nõuetele. Spordirajatiste heakorrastamise, sanitaar- ja kapitaalremondi ning tehnilise täiustamise plaane ei täideta. Kontroll spordirajatiste kasutamise üle pole pidev ja tõhus.

ENSV Spordikomitee koos tootjate ja kaubandusorganisatsioonidega pole veel leidnud lahendust spordirajetuse, -jalatsite, kogu spordivarustuse laialdasemaks tootmiseks ning kvaliteedi parandamiseks.

Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjon soovitas Eesti NSV Riiklikul Kehakultuuri- ja Spordikomiteel koos asjaosaliste ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedega võtta tarvitusele konkreet- sed meetmed otsuses toodud probleemide lahendamiseks ning puuduste kõrvaldamiseks.

Küsimuse arutelust võtsid osa rahvasaadikud V. Koort, M. Kolossova, G. Kinjajeva, E. Horg.

Komisjoni istungil osales ja võttis osa küsimuse arutamisest Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe asetäitja M. Leosk.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 27. 10. 1987. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,4. Tellimuse nr. 1867.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

... ja teinud kindlaks, et Eesti NSV spordikomitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises. Komitee on teinud olulist panust Eesti spordi arendamises ja rahvusvahelise spordivõrgustiku loomises.

RAHVUSVAHELISE SPORDIVÕRGUSTIKU

Raamatupalat

Kontrollieksekt

87-1626a
20.11.87.